

tekst

MAGDALENA KOZIEL

redaktor wydania

To był trudny tydzień dla zielonogórczan. Awaria gazu na osiedlach Pomorskim, Śląskim i Raculka stała się egzaminem dla wielu służb, władzy i mieszkańców miasta. Przeszliśmy przez nią obronną ręką. Solidarność z poszkodowanymi wywołała odruchy pomocy i wsparcia (str. III). W Lubuskim mamy nowe zagrożenie. Trwa ogłoszony przez wojewodę Helenę Hatkę w związku z niestabilną sytuacją hydrologiczną stan pogotowia przeciwpowodziowego dla powiatów strzelecko-drezdeneckiego, sulęcińskiego, międzyrzeckiego, gorzowskiego oraz miasta Gorzowa.

Ewangelizatorzy z całej Polski spotkali się w Gubinie nie tylko, żeby podsumować ostatni Przystanek Jezus, ale także **szukają nowych dróg głoszenia Dobrej Nowiny.**

Trzydniowe spotkanie rozpoczęło się 3 grudnia. W programie znalazło się m.in. wystąpienie Henryka Knapika, prezesa zarządu poznańskiej Fundacji Biblos. Mówił nt. „Słowo Boże jako objawienie, a nie księga filozoficzna” oraz o doświadczeniu ewangelizacyjnym Ruchu Światło-Życie. Z wykładem wystąpił również socjolog dr hab. Jacek Kurzepa z Krosna Odrzańskiego. Porównał aksjologicznie Przystanek Wodostock i Przystanek Jezus.

– Myślą przewodnią wszystkich spotkań i wykładów jest nowa ewangelizacja – wyjaśnia ks. Artur Godnarski ze stowarzyszenia św. Tymoteusza. Jak podkreśla, przed

W spotkaniu wzięło udział 40 ewangelizatorów z całej Polski. Od lewej: Paulina Blecha, Robert Pasik, Michał Złoch i Jędrzej Brajer

ewangelizatorami stają nowe wyzwania. – Staramy się skuteczniej docierać do osób spoza Kościoła, co niekoniecznie oznacza, że mówimy do nich od razu językiem religijnym, wprost o Panu Bogu – mówi ks. Godnarski. Na poprzystankowe spotkanie przyjechał z Torunia Michał Złoch. – Jestem tutaj, żeby dowiedzieć się, jak

dotrzeć z Ewangelią do moich rówieśników – mówi.

Katolickie Stowarzyszenie w służbie Nowej Ewangelizacji – Wspólnota św. Tymoteusza 4 grudnia przeżywało także odpust swojego rektoralnego kościoła pw. Maryi Gwiazdy Nowej Ewangelizacji oraz walne zgromadzenie stowarzyszenia.

Magdalena Koziel

Św. Barbaro, módl się za nami

ZIELONA GÓRA, BARBÓRKA, 6 GRUDNIA. Lubuscy górnicy obchodzą dzień swojej patronki św. Barbary pokazali się w galowych mundurach i powiewających pióropuszcach

W Lubuskim Barbórkę świętowały dwie firmy: Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo oraz Poszukiwania Naftowe „Diament”. Uroczystość rozpoczęła się przed zielonogórką siedzibą PGNiG, gdzie pod pomnikiem Ignacego Łukasiewicza, nestora górnictwa naftowego, złożono kwiaty. Później w kościele pw. Najświętszego Zbawiciela bp Adam Dyczkowski przewodniczył Mszy św., po której na oficjalnej akademii w Filharmonii Zielonogórskiej wręczono najwyższe górnicze medale państwowe. Odznaczenie „Zasłużony dla Górnictwa RP” otrzymał m.in. Mirosław Gromadka. – Odbieram je jako wyróżnienie i docenienie mojej pracy – mówił inżynier górniczy I stopnia pracujący już 21 lat w PGNiG. Na zakończenie był jeszcze czas na górniczą biesiadę.

Ks. Witold Lesner

Demokracja działa

WYBORY SAMORZĄDOWE. Nowi burmistrzowie m.in. w Krośnie Odrzańskim, Nowogrodzie Bobrzańskim, Słubicach, Szprotawie i Żarach. Bez zmian w Żaganiu, Sulęcinnie i Wschowie. 5 grudnia odbyła się II tura wyborów samorządowych. W Lubuskim frekwencja wyniosła 39,35 procent. Najwyższa była w powiatach krośnieńskim – 49,92 procent i najniższa – 33,74 procent – w powiecie żarskim. – Wprawdzie nawet połowa uprawnionych nie zagłosowała, ale i tak frekwencja w Lubuskim była wyższa niż w całym kraju, w którym do urn poszło niewiele ponad 35 procent uprawnionych – wyjaśnia dr Magdalena Musiał-Karg, politolog z Collegium Polonicum. Zauważa, że tegoroczne wybory przyniosły trochę zmian. – To pokazuje, że demokracja działa i wyborcy chcą mieć dobrych gospodarzy – mówi. Nowymi burmistrzami

W Nowogrodzie Bobrzańskim razem z rodzicami Elżbietą i Andrzejem głosował Łukasz Brodzik. – Odkąd mam 18 lat, nie opuściłem żadnych wyborów – mówi prezes diecezjalnego Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży

będą: Drezdenko – Maciej Pietruszak, Gozdnica – Zdzisław Płaziak, Iłowa – Adam Gliniak, Krosno Odrzańskie – Marek

Cebula, Międzyrzecz – Tadeusz Dubicki, Nowogród Bobrzański – Andrzej Bawłowicz, Rzepin – Andrzej Skałuba, Skwierzyna –

Tomasz Watros, Słubice – Tomasz Ciszewicz, Sulęcín – Michał Deptuch, Szprotawa – Józef Rubacha, Trzciel – Maria Górna-Bobrowska, Wschowa – Krzysztof Grabka, Żagań – Sławomir Kowal, Żary – Wacław Maciuszonek. Natomiast na wójtów w dogrywce wybrano: Bobrowice – Marek Babul, Brody – Ryszard Kowalczyk, Bytnica – Leszek Olgrzymek, Głogów (gmina) – Andrzej Krzemień, Gubin (gmina) – Zbigniew Barski, Jerzmanowa – Leszek Golba, Lubiszyn – Tadeusz Karwasz, Otyń – Teresa Kaczmarek, Przytoczna – Bartłomiej Kucharyk, Trzebiel – Marek Iwlew, Tuplice – Tadeusz Rybak, Wymiarki – Anita Staszko, Żary (gmina) – Wiesław Polit.

Jeszcze przed drugą turą radni województwa wybrali także Zarząd Województwa Lubuskiego. Nowym marszałkiem została Elżbieta Polak, która dotąd zastępowała Marcina Jabłońskiego. **kk**

Niepełnosprawni u Józefa

KALISZ. W każdy pierwszy czwartek miesiąca w sanktuarium św. Józefa organizowana jest modlitwa za rodziny. Tym razem 2 grudnia w specjalnym nabożeństwie i Mszy św. wzięli udział również bp Stefan Regmunt i nasi diecezjanie. – Przybywając z osobami niepełnosprawnymi z diecezji legnickiej, zielonogórsko-gorzowskiej i z innych miejsc, chcemy modlić się za rodziny, w których są osoby chore, niepełnosprawne, cierpiące – mówił w homilii bp Stefan Regmunt. W Mszy św. uczestniczyły osoby niepełnosprawne, ich rodziny i opiekunowie związani ze wspólnotą Cichych Pracowników Krzyża z Głogowa oraz z Kato-

lickim Stowarzyszeniem na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Tęcza” w Zielonej Górze. Jak podkreśla Maria Mikuła, kierownik zielonogórskich warsztatów terapii zajęciowej, przez ostatnie lata zmieniło się podejście do osób niepełnosprawnych, ale jeszcze wiele jest do zrobienia. – Wciąż niektóre niepełnosprawności są tematem tabu. Osoby boją się przyznać np., że chorują na chorobę psychiczną – mówi Maria Mikuła. – Poza tym wiele rodzin opiekujących się osobami niepełnosprawnymi boryka się z licznymi problemami – dodaje. Warsztaty Terapii Zajęciowej 17 lutego będą świętować 10-lecie istnienia. **mk**

Biblijny rysunek rodziny

W czwartek 2 grudnia było – 15°C. Wiele dzieci nie mogło dojechać, ale na Roratach była godna reprezentacja najmłodszych parafian

STAROSIEDLE. „Będiesz czytał Biblię codziennie” – to hasło tegorocznych Rorat z „Mały Gościem Niedzielnym”. Mają one zachęcić dzieci, ale także rodziców do regularnego czytania Pisma Świętego i tworzenia domowych kręgów biblijnych. Tak dzieje się w parafii w Starosiedlu. – Po każdej Mszy św. wylosowane dziecko bierze do domu misia Biblusa, który w plecaku ma Pismo Święte – wyjaśnia wikariusz ks. Henryk Laszczowski. – Wiąże się z tym zadanie nie tylko dla dzieci. Wieczorem cała rodzina ma wspólnie usiąść i przeczytać fragment z Biblii, a dziecko ma później narysować, jak wszyscy

czytają Pismo Święte – dodaje. W Roratach sumiennie uczestniczy Alicja Wypych z pobliskiej Jasienicy. – Nie tylko przynosimy serduszką z dobrymi uczynkami, ale każdego dnia dostajemy zadanie domowe. Dziś mieliśmy przynieść z domu Pismo Święte – wyjaśnia. **kk**

Wyjazd Katolickiego Stowarzyszenia na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Tęcza” na pielgrzymkę do Kalisza

Awaria gazu w Zielonej Górze

Ewakuowane tysiące

– Wybuch w bloku obok był straszny.

Ja tego nigdy nie zapomnę – mówi pani Maria z wieżowca nr 17 na os. Pomorskim.

Blisko 6,5 tys. mieszkańców osiedli Pomorskiego i Śląskiego ewakuowano po eksplozji gazu, do której doszło 30 listopada w Zielonej Górze. Poważna awaria sieci gazowej spowodowała śmierć człowieka, wybuch, trzy pożary i uszkodzenie kilkudziesięciu kuchenek. Zagrożone było również osiedle Raculka.

Opuszczone osiedle

Pani Maria i jej sąsiad, pan Leszek, opuszczają swój blok jako ostatni. – Jedziemy do rodziny – mówią. Stres daje się we znaki. – W domu, gdy córka włączyła gaz, to buchnął wielki płomień. U sąsiadów na dole od środka zapaliła się kuchenka – opowiada. – Akurat tam pomagałem i poparzyłem sobie rękę – dorzucza pan Leszek. Pani Maria wciąż jest niespokojna. – Bałam się teraz do domu wrócić – zapewnia. Około godz. 20 osiedle jest już zupełnie wyludnione. Dobytku pilnują patrole policji. Mieszkańców wywoziły specjalne autobusy z napisem „Ewakuacja”. Trafili do miejsc tymczasowego zakwaterowania w zielonogórskich szkołach. Sporą część przyjęli krewni i znajomi. W Zespole Szkół Akademickich, czyli popularnym „Lotniku”, znaleźli schronienie Regina i Michał Szewczykowie, starsze małżeństwo z bloku nr 18 na osiedlu

Pomorskim. Przemieszkali tam 30 lat i nie pamiętają podobnej sytuacji. – Jak ja się zdenerwowałam. Wyszliśmy przed budynek i zdecydowaliśmy się przyjechać do szkoły, bo tu przynajmniej ciepło – mówi pani Regina. – Bardzo pięknie tu wszyscy o nas zadbał – dodaje. Jeszcze tej samej nocy mieszkańcy osiedla zaczęli wracać do domów, z wyjątkiem lokatorów najbardziej uszkodzonego bloku 1e na os. Pomorskim.

Solidarni

Jedyną ofiarą śmiertelną serii wybuchów gazu był 51-letni mężczyzna. Zginął, gdy szedł z sąsiedzką pomocą. Podczas wybuchów poparzony został także 23-latek. Trafił do szpitala w Nowej Soli. W Szpitalu Wojewódzkim w Zielonej Górze udzielono pomocy kilku osobom, które nie wymagały hospitalizacji.

Zareagowała również diecezjalna Caritas wraz z parafią pw. Miłosierdzia Bożego, która obejmuje teren osiedli. Członkowie tutejszego Parafialnego Zespołu Caritas, choć sami objęci ewakuacją, pospieszyli z pomocą. – Pracującym przy akcji służbom przynosili ciepłą herbatę i produkty spożywcze prawie do godz. 1 w nocy – mówi ks. Tadeusz Kulczyk. – Podaliśmy także adresy chorych, których obejmujemy

W akcji wzięło udział 500 funkcjonariuszy służb mundurowych i ratowniczych, w tym 170 strażaków z 40 wozami

opieką duszpasterską, co pomogło w ewakuacji. Już następnego dnia rano odprawiliśmy Mszę św. w intencji zmarłego mężczyzny i o zdrowie dla poparzonego chłopaka – dodaje. Caritas zadbała, by posiłki dotarły również do ewakuowanej ludności. – Przekazaliśmy w ramach pomocy poszkodowanym mieszkańcom m.in. 600 litrów wody mineralnej, 100 litrów mleka, gotowe dania, płatki śniadaniowe, oraz nowe kołdry, pościel, spiwory i koce – mówi Anna Maria Fedurek, rzecznik prasowy diecezjalnej Caritas. Każdy, kto chce pomóc poszkodowanym, może też dokonać wpłaty na konto diecezjalnej Caritas z dopiskiem „ofiarom wybuchu gazu”.

Awaria dotknęła również pobliski Dom Księży Seniorów, gdzie także wyłączono prąd i gaz. – Dla ob-

łożnie chorych księży trzeba było zorganizować alternatywne ogrzewanie – mówi dyrektor domu ks. Piotr Bortnik.

Wielu zielonogórczan wykazało się solidarnością z poszkodowanymi. Pomagali ratownicy medyczni, pogotowie, harcerze. – Mieszkańcy z własnej woli zabierają ludzi do swoich domów. To też piękny gest – mówił w czasie akcji Krzysztof Niciński, szef ratowników medycznych.

Dlaczego?

Jak podaje Piotr Wojtasik, rzecznik prasowy Dolnośląskiej Spółki Gazownictwa, cały czas trwają prace nad ustaleniem przyczyny awarii. – Wiemy dzisiaj, że był to zespół czynników, ale ogólnie zawiodło urządzenie techniczne na stacji – wyjaśnia rzecznik. – Kiedy ciśnienie nadmiernie wzrosło, gaz powinien zostać odcięty, a tak się nie stało. Pytanie: dlaczego? Żeby poznać szczegółowe odpowiedzi, trzeba uzbroić się w cierpliwość. Sprawę na pewno zbada prokuratura. Przecież doszło do śmierci człowieka – mówi.

Sledztwo w sprawie rozszczelnienia sieci gazowej, a w konsekwencji wybuchu gazu i pożarów prowadzi Prokuratura Rejonowa w Zielonej Górze.

Magdalena Koziół

Najbardziej uszkodzony blok, w którym doszło do wybuchu

KARTKI Z TECZKI. Spojrzeń na bp. Wilhelma Plutę było już wiele. A jak na służbę Bożego **patrzyła władza komunistyczna?**

tekst

KRZYSZTOF KRÓL

kkrol@goscniezielny.pl

Przeglądając dokumenty władz komunistycznych, oceniające rolę biskupów i ich poziom niechęci wobec systemu, widać, że bp Pluta był zawsze wśród kilkunastu biskupów najbardziej negatywnie postrzeganych przez ówczesną władzę – zauważa dyrektor gorzowskiego archiwum Dariusz Rymar. – Nie znaczy to, że nawoływał do walki zbrojnej, ale po prostu był konsekwentny. Domagał się respektowania praw kościelnych i trzymał się chrześcijańskich zasad – dodaje. Okres pracy bp. Wilhelma Pluty w Kościele na ziemiach zachodnich pozostawił liczne ślady w postaci notatek, stenogramów, raportów i nagrań sporządzanych przez urzędników ówczesnego aparatu państwowego. Znajdziemy je na przykład w archiwum Instytutu Pamięci Narodowej. Z historykami zaglądamy m.in. do teczki biskupa w Archiwum Państwowym w Gorzowie Wlkp. – Do wszystkich materiałów sporządzanych przez komunistów należy podchodzić z rezerwą i szukać potwierdzenia w innych źródłach. Trzeba brać pod uwagę, że pisali to ludzie wrogo nastawieni do Kościoła – przypomina dyrektor. – Nie zawsze są to kłamstwa wprost, ale czasem pewne rzeczy są wyolbrzymiane, a inne wyrwane z kontekstu – dodaje.

Fanatyk religijny

W archiwum znajdziemy akta Komitetu Wojewódzkiego PZPR i akta Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie. Najważniejsze informacje dotyczące bp. Pluty są w dokumentach pochodzących z Wydziału ds. Wyznań Urzędu Wojewódzkiego. – Są tam materiały dotyczące Kościoła katolickiego i trzy teczki bezpośrednio dotyczące bp. Pluty. Pierwsza z nich jest jego teczką personalną, prowadzoną od końca lat 40. ub. wieku aż do śmierci biskupa na początku roku 1986 – wyjaśnia Dariusz Rymar. Dwie pozostałe, dotyczące kontaktów władz z kurią biskupią, to dokumentacja z lat 1972–1993.

Najciekawsze materiały to charakterystyki biskupa i dokumenty z rozmów z przedstawicielami władz. Teczka rozpoczyna się od ankiety personalnej

Pod szczegó

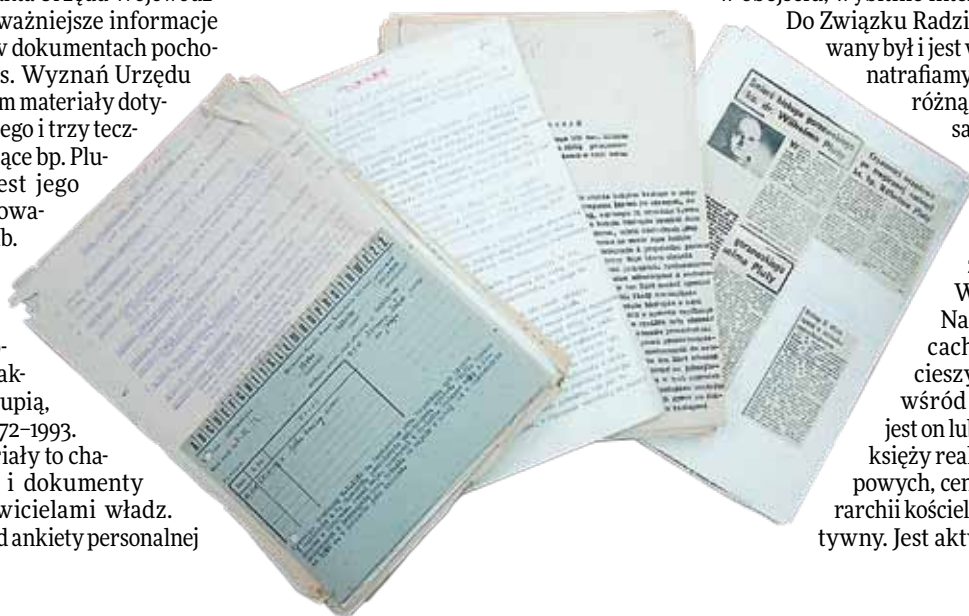
„Chcemy, aby dzieci Boże ziemi gorzowskiej żyły w stanie łaski uświęcającej” – napisał bp Pluta w pierwszym liście pasterskim. To pewnie też przeszkadzało władzy komunistycznej

PONIŻEJ: W gorzowskiej teczce znajdziemy notatki, stenogramy i raporty rozmów

z 1948 roku. Urzędnik Starostwa Powiatowego w Lublińcu napisał w niej o ks. Plucie, który wówczas był dziekanem dekanatu w Lublińcu: „W życiu społecznym udziału nie bierze. Stosunek do Rady Narodowej wrogi. Wpływ na parafian posiada bardzo duży, popularny,

fanatyk na tle religijnym. W kazaniach porusza zagadnienia polityczne nastawiając wrogo parafian do dzisiejszej rzeczywistości. Zagadnienia społeczne i gospodarcze przedstawia w złym świetle. Zachowanie pod względem moralnym bez zastrzeżeń (...) Nadzwyczaj uprzejmy w obejściu, wybitnie inteligentny, skryty. (...) Do Związku Radzieckiego ustosunkowany był i jest wrogo”. 10 lat później natrafiamy na charakterystykę różną od powyższej, napisaną jeszcze w czasach stalinowskich.

16 stycznia 1958 roku kierownik Wydziału ds. Wyznań Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach pisze: „Ks. Pluta cieszy się popularnością wśród parafian, na ogół jest on lubiany zarówno przez księży reakcyjnych jak i postępowych, ceniony jest wśród hierarchii kościelnej, spokojny i obiektywny. Jest aktywnym na odcinku

lnym nadzorem

życia religijnego. Władze państwowe zarówno w poprzednim okresie jak i obecnie z ks. Pluta nie miały kłopotu. Zdaniem naszym ks. Pluta nadaje się na stanowisko ordynariusza diecezji". Rozbieżności w ocenach, zdaniem kierownika działu ewidencji w gorzowskim archiwum Juliusza Sikorskiego, wypływają z dwóch rzeczy. – Wydaje się, że istotę sprawy można z jednej strony tłumaczyć chwilową odwilżą w stosunkach z Kościołem, a z drugiej tendencyjnością i radykalnością ocen dokonywanych w minionej epoce w zależności od zapotrzebowania politycznego władz – wyjaśnia archiwista.

Protest biskupa

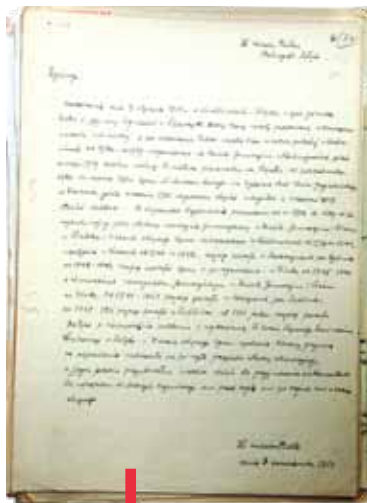
Większość dokumentów w teczce to okres pracy bp. Pluty w Kościele na Ziemiach Zachodnich, czyli okres od otrzymania sakry biskupiej w 1958 roku do tragicznej śmierci w 1986 roku. Pierwsze lata pracy śląskiego kapłana przypadły na okres konfrontacji władz z Kościołem. – Osia były obchody Millennium Chrztu Polski. Władze komunistyczne mówiły już o tysiącleciu państwa polskiego – opowiada z uśmiechem Dariusz Rymar. Apogeum było słynne orędzie biskupów polskich do biskupów niemieckich. – To było epokowe wydarzenie, bo wywołało w Niemczech ogromnie pozytywny rezultat. Przecież Polacy prosili o wybaczenie – zauważa dyrektor archiwum. Władze podważały autorytet duchowieństwa i próbowały wykorzystać nastroje antyniemieckie w społeczeństwie w celu ataku na biskupów i Kościół. W całym kraju przeprowadzono rozmowy z księżmi na temat listu. Także z biskupem Plutą. – W trakcie spotkania, do którego doszło 8 lutego 1966 roku w Zielonej Górze, biskup podkreślał, iż sprawa polskości Ziemi Zachodnich nie podlega jakiegokolwiek dyskusji, jednocześnie, choć osobiście nie uczestniczył w pracach nad orędziem, konsekwentnie bronił jego idei, co znów, zdaniem władz, było świadectwem „reakcyjności” gorzowskiego rządcy – zauważa J. Sikorski.

Ówczesne władze atakowały Kościół w przeróżny sposób, m.in. nie wyrażając zgody na budowę nowych kościołów, usuwając religię ze szkół, wprowadzając różne przepisy porządkowe, zwiększając wysokość podatków, których parafie nie były w stanie zapłacić. Liczne rozmowy z biskupem były przeprowadzane w dość ostrej formie. – Nerwowo, a może nawet dramatyczny przebieg miała rozmowa z 24 października 1966 roku, tuż przed diecezjalnymi obchodami milenijnymi, które przeprowadzono 5 i 6 listopada 1966 roku – opowiada dyrektor archiwum. – Bezpośrednim pretekstem do spotkania był list pasterski przeciw przerwaniu przez władze peregrynacji obrazu Mat-

ki Bożej Częstochowskiej – tłumaczy. Oto fragment listu bp. Wilhelma Pluty do wiernych: „Równocześnie – jak dochodzą głosy z terenu województwa katowickiego – usiłuje się mobilizować opinię społeczeństwa przeciw nawiązaniu do obrazu Matki Bożej, przeciwko księdzu prymasowi i przeciwko księżom biskupom, urządzając masówki w zakładach pracy i zbierając podpisy. (...) Z bólem trzeba stwierdzić, że fakty te są nadużyciem władzy, gdyż są pogwałceniem sumienia, ograniczają swobodę kultu i pracy duszpasterskiej i obrażają uczucia religijne katolików, którzy przeciw stanowią względnie większość obywateli państwa polskiego. Wobec zaistniałych faktów zmuszony jestem jako biskup zaprotestować i upomnieć się o prawa zagwarantowane przez ustawy państwowe”. List biskupa spotkał się z protestami organizacji partyjnych większych zakładów pracy w województwie zielonogórskim. – Delegowały one swoich przedstawicieli, którzy udawali się do kurii biskupiej, aby tam osobiście u biskupa złożyć protest – tłumaczy Rymar. – Biskup bronił treści listu, a akcję nachodzenia rezydencji biskupiej przez delegacje uznał za sterowaną odgórnie, ponieważ protestujący nie znali treści listu, a poza tym pochodzili tylko z województwa zielonogórskiego, podczas gdy list biskupa był czytany na terenie całego ordynariatu, czyli 5 województw – dodaje.

Petardy w katedrze

Po rządach Władysława Gomułki w grudniu 1970 roku w stosunkach pomiędzy państwem i Kościołem rozpoczął się czas odwilży. 28 czerwca 1972 roku papież Paweł VI ogłosił decyzję, na mocy której na Ziemiach Zachodnich i Północnych utworzono sześć diecezji,

Życiorys własnoręcznie sporządzony przez bp. Wilhelma Plutę
PONIŻEJ: Komuniści gromadzili także wycinki prasowe. Wśród nich znalazł się numer „Gościa Niedzielnego” z 1958 roku

w tym gorzowską, której ordynariuszem został bp Pluta. Walka z Kościołem stała się dyskretniejsza. Notatki z rozmów z bp. Plutą od końca 70. lat odkładano do teczek prowadzonych w Wydziale ds. Wyznań założonych dla kurii biskupiej.

Lata 80. przyniosły zmianę nie tylko na scenie politycznej, ale także w relacjach państwa i Kościoła. – Pojawienie się opozycji zmieniło ton i cel rozmów z Kościołem. Najchętniej wykorzystywano jego

autorytet do łagodzenia nastrojów w krytycznych chwilach – zauważa D. Rymar. Władze podkreślały zaangażowanie biskupa na rzecz tworzenia klimatu spokoju i rozwagi. – Jednak, jak w latach poprzednich, biskup stanowczo wyrażał swój sprzeciw w sytuacjach tego wymagających – zauważa J. Sikorski. – Tak było w przypadku ograniczeń w możliwości zorganizowania procesji na Boże Ciało 1982 roku, czy po starciach mieszkańców Gorzowa z siłami porządkowymi, po wrzuceniu petardy do katedry i wyciuciu w niej witraży. Biskup apelował też o zwolnienie z aresztu lidera gorzowskiej „Solidarności” ze względu na jego stan zdrowia – dodaje. Relacja bp. Wilhelma Pluty z lokalnymi władzami, zdaniem Juliusza Sikorskiego, była tożsama z relacjami państwowo-kościelnymi w całym kraju. – Było to wynikiem konsekwentnej postawy biskupa zawsze zgodnej z linią polityki episkopatu – zauważa historyk. W związku z przypadającą w tym roku 100. rocznicą urodzin sługi Bożego Instytut im.

bp. Wilhelma Pluty przygotowuje publikację. Znajdziemy w niej m.in. obszerny artykuł na temat akt znajdujących się w Archiwum Państwowym w Gorzowie Wlkp. autorstwa Dariusza Rymara. Dyrektor zapewnia jednak, że to nie koniec badań. ■

Remont kościoła w Sękowicach

Ekumeniczna renowacja

Trzeba było prawie pół roku, żeby gruntownie odnowić ściany osiemnastowiecznej świątyni, **należącej do najstarszych i najciekawszych budowli województwa lubuskiego.**

Przeprowadzane od 2006 r. prace to kolejny etap wieloletnich działań podejmowanych także przez poprzednich proboszczów na rzecz ratowania kościoła Świętej Rodziny w Sękowicach (parafia Trójcy Świętej w Gubinie). Najpierw naprawiono fundamenty i zabezpieczono świątynię przez zawaleniem, a w czasie ostatniego remontu zajęto się konstrukcją i ścianami budynku. – Wymienio-

Kościół w formie ośmioboku spotyka się bardzo rzadko – mówi ks. Andrzej Ignatowicz, diecezjalny konserwator zabytków (pierwszy od prawej), obok pastor Mathias Berndt, ks. Ryszard Rudkiewicz i Joanna Nesterowicz

no uszkodzone belki i oczyszczono cegły, a braki uzupełniono nowymi – wyjaśnia Joanna Nesterowicz z Sękowic, która zaangażowała się w remont wraz z innymi mieszkań-

cami wsi. Prace były możliwe dzięki pomocy i zaangażowaniu wielu ludzi. – Dziękuję wszystkim za troskę o ten kościół i wiarę, że się uda – mówi proboszcz ks. Ryszard Rud-

kiewicz. Inicjatywę dofinansowały Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (130 tys. zł), Urząd Marszałkowski (ok. 78 tys.), Urząd Gminy w Gubinie (20 tys.) oraz parafianie. Pomogła też zaprzyjaźniona wspólnota ewangelicka z Niemiec. – Kościół w Sękowicach należał kiedyś do ewangelickiej parafii, a teraz służy katolikom. Nasze stosunki są bardzo dobre – mówi pastor Mathias Berndt. Niemcy wielokrotnie wspierali swoimi ofiarąmi prowadzone tutaj prace remontowe. – Wspólnota ewangelicka pięć lat temu z własnej inicjatywy opracowała dokument o stanie technicznym kościoła. Bywają u nas, a Sękowice stały się miejscem spotkań polsko-niemieckich – wyjaśnia ks. Rudkiewicz.

Parafia złożyła kolejny projekt o dofinansowanie. Tym razem na remont dachu. – Mam nadzieję, że się uda. Zrobiliśmy wszystko, co w naszej mocy – mówi Joanna Nesterowicz.

Magdalena Koziel

Salon Myśli Edyty Stein

Oczywiście ma prawo

„Religia i państwo” to kolejny temat spotkania w zielonogórskim Instytucie Filozoficzno-Teologicznym. 29 listopada na salonowej kanapie zasiadł Bronisław Wildstein

Znany publicysta i dziennikarz na samym początku zaznaczył, że ostatnio lansowany projekt państwa neutralnego, w którym chce się wyeliminować sferę wartości, nigdzie nie zaistniał. Przypomniał także, że państwo to wspólnota z wpisanym zespołem fundamentalnych idei, odwołująca się do określonego dobra i wartości. – Nasze ulice mają nazwy bohaterów, komuś stawiamy pomniki, a o kimś przechowujemy wspomnienia – zauważył. – To pokazuje, że państwo nie jest i być

pod patronatem „Gościa”

nie może neutralne – kontynuował. Salonowy gość zaznaczył, że hasło o neutralności państwa stało się dziś „obuchem przeciwko religii”. – To chęć wyparcia religii z życia publicznego i zepchnięcia jej do prywatności – mówił i dodał: – Tworzy to pewną paradoksalną sytuację, bo religia z natury rzeczy nie jest sprawą prywatną.

Dziennikarz odniósł się także do popularnego dziś postulatu niektórych partii politycznych o rozdzieleniu Kościoła od państwa. – Słyszymy, że jak Kościół wypowiada się na jakiś temat, to miesza się w sprawę państwowe. To jest jakiś nonsens – podkreślił stanowczo. – Związek popierający homoseksualistów ma prawo zająć stanowisko, a Kościół nie ma prawa? Oczywiście, że ma prawo – kontynuował.

Spotkanie zorganizowali Instytut Filozoficzno-Teologiczny w

Zielonej Górze i katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”.

kk

– Człowiek tworzył kulturę w kontekście religijnym od zawsze – mówił Bronisław Wildstein

W komunii z Bogiem

Biblia jest bardzo życiowa

Z biblistą
**dr. Mieczysławem
Guzewiczem**
o lekturze Pisma
Świętego rozmawia
Krzysztof Król.

KRZYSZTOF KRÓL

KRZYSZTOF KRÓL: – Jak często czyta Pan Pismo Święte?

MIECZYŚLAW GUZEWICZ:
– Codziennie dwie strony ze Starego Testamentu i jeden rozdział z Nowego Testamentu. Jak skończę, to zaczynam od nowa. Tak już 25 lat.

Niektórzy mówią, że zaczęli czytać, ale szybko się zniechęcili, bo nie za wiele rozumieli. Co im poradzić?

– Na spotkaniach zachęcających do lektury słowa Bożego wyświetlałem cytaty św. Ambrożego, który mówi: „Czytaj i nie rozpaczaj, że nie rozumiesz. Co nie rozumiesz? Twój umysł! Lecz Słowa te wnikają do twojego serca i nawet nie wiesz, w jaki sposób zaczynasz nimi żyć”. Trzeba pamiętać o jednym: Pismo Święte jest tekstem natchnionym. Duch Święty towarzyszył osobom,

Mieczysław Guzewicz od 30 lat żyje w związku małżeńskim, ma trójkę dzieci.

które pisały te teksty, ale towarzyszy także czytającym Pismo Święte! Zrozumienie przyjdzie z czasem.

Od czego zacząć?

– Osobiście polecam regularne czytanie kolejnych ksiąg. Warto zacząć od jednego rozdziału Nowego Testamentu co dnia. Wtedy przeczytamy całość

w ok. 10 miesięcy, po ok. 5 minut dziennie. Po zakończeniu zaczynamy od nowa i rozpoczynamy równoległą lekturę Starego Testamentu. Czytając po dwie strony, przeczytamy całe Stare Przymierze w ok. 2 lata, przeznaczając każdego dnia ok. 15–20 minut na lekturę. Warto też sięgać do przypisów, słowników biblijnych i komentarzy. Najważniejsza przy czytaniu Pisma Świętego jest systematyczność. Jeśli zrobi się rzetelny bilans dnia, to na pewno uda się wygospodarować kilka czy kilkanaście minut na taką modlitwę.

Czytanie Pisma Świętego jest więc rozmową z Bogiem?

– Jeśli ktoś klęka tylko na kolana i mówi: „Panie Boże, mów do mnie, a nie sięga po Biblię, to całe życie może nic nie usłyszeć. Najprostszym sposobem dawania Bogu możliwości, żeby do nas mówił jest Pismo Święte. Lektura Biblii to spotkanie z Bogiem obecnym w słowie. Na początku zawsze robię znak krzyża i odmawiam krótką modlitwę do Ducha Świętego. Po zakończeniu czytania także robię znak krzyża. Takt potwierdzam, że to nie jest zwykła lektura

książki, ale moja osobista rozmowa z Bogiem.

Co Panu daje regularne czytanie słowa Bożego?

– Nie potrafię już myśleć niebiblijnie, podchodząc do każdego problemu i każdej płaszczyzny. Począwszy od wydarzeń gospodarczych, politycznych, a skończywszy na codziennych obowiązkach. Biblia wbrew stereotypom jest bardzo życiowa. Zawiera aktualne przesłanie do każdej ludzkiej sytuacji w każdym czasie. ■

„W komunii z Bogiem”

– to hasło tegorocznego roku duszpasterskiego i liturgicznego. Przez kolejne niedziele Adwentu nasi rozmówcy będą mówić, jak – opierając się na Piśmie Świętym – budować więź z Bogiem. W następnym numerze rozmowa z ks. Arturem Godnarskim zajmującym się ewangelizacją wśród młodzieży.

Złapać bakcyła

Przychodzi tu m.in. pielęgniarka, właścicielka piekarni i restauracji oraz nauczyciele.

Pismo Święte jest dla każdego – przekonują uczestnicy spotkań biblijnych.

Od połowy października w Nowym Miasteczku odbywają się spotkania Kręgu Biblijnego. – Na razie mamy wprowadzenie do Pisma Świętego, dopiero później będziemy rozważać konkretne fragmenty – wyjaśnia wikariusz ks. Kamil Kalkowski. – Ludzie często obawiają się Biblii, ale jak złapią bakcyła, zaczyna się fascynacja – zapewnia.

W spotkaniach od początku uczestniczy właścicielka restauracji Maria Bigos. Niedawno, podobnie jak parę osób z Kręgu Biblijnego, wróciła z pielgrzymki parafialnej do Ziemi Świętej. – Ten wyjazd jeszcze bardziej mnie zachęcił do czytania Pisma Świętego – zapewnia. – Teraz łatwiej sobie wyobrazić i zrozumieć to, co się czyta – dodaje.

kk

KRZYSZTOF KRÓL

W spotkaniach uczestniczy kilkanaście osób

PANORAMA PARAFII **pw. Wniebowzięcia NMP w Nowogrodzie Bobrzańskim**

Wrażliwe serca

Dzieci, młodzież, dorośli, a nawet seniorzy konkretną pracą i modlitwą pomagają potrzebującym w parafii.

Książę Henryk Brodaty i augustianie w XIII wieku, katolicy i protestanci w XVI, misjonarze św. Wincentego à Paulo w XX, a księża diecezjalni i katolicy dwóch obrządków rzymskiego i greckiego w XXI wieku piszą historię tego miejsca.

Dzieła dorosłych

W jubileuszowym roku 2000 jako „prezent dla Jezusa” powstała Caritas, a później też Grono Wspierających Ubogich, bo w parafii jest aż 441 potrzebujących. Z zebranych środków udało się współfinansować m.in. operację i dwa stypendia szkolne. W Klubie Seniora „Nad Bobrem” spotyka się 36 osób, by uczestniczyć w zajęciach kulturalnych, artystycznych i praktycznych, wspierając też parafialną Caritas. – Sprzedaj wykonanych przez nas papierowych żonkili czy palm wielkanocnych wsparła fundusz pomocy ubogim – mówi Barbara Kulczycka, prezes Klubu Seniora i PZC.

Założone 30 lat temu wspólnoty: Apostolat Maryjny, Czciciele Niepokalanego Serca NMP oraz Żywy Różaniec przygotowują

Seniorzy aktywnie spędzają czas, m.in. wybierając się na wycieczki rowerowe

m.in. odpust w kościele filialnym MB Cudownego Medalika w Klepynie, organizują pielgrzymki, prowadzą adorację w pierwsze soboty miesiąca. Grupy „Margaretek” modlą się za kapłanów i o nowe powołania podczas adoracji w pierwsze czwartki miesiąca.

Inicjatywy dzieci i młodzieży

Szkolne Koło Caritas działa w gimnazjum już 6. rok, a tworzy je 53 uczniów. Akcje „Dla Adama”, Pola Nadziei, wyjazdy do hospicjum i domu dziecka, zbiórka żywności przed świętami czy pomoc w nauce kolegom znane są wszystkim. – Naszym autorskim pomysłem jest akcja „Zakochani dla chorych” – mówi z dumą Justyna Świątek, opiekunka koła. – Sprzedajemy pamiętki walentynkowe, a zysk przeznaczamy na leczenie i rehabilitację czterech osób. Młodzież modli się i formuje duchowo podczas cotygodniowych spotkań, a kilka osób było na diecezjalnych rekolekcjach dla szkolnych kół Caritas.

W podstawówce Szkolne Koło Caritas działa 3 lata, skupiając 50 uczniów. – Wiele akcji

podajemy wspólnie z gimnazjum, ale mamy też inne – mówi nauczycielka Dorota Koszela. – 1 czerwca w akcji „Dzieci powodzia- nom” zebraliśmy 777 zł dla szkoły w zalanym Bieruniu – uzupełnia pani Dorota. „Dzieci i zdrowie” to również ich pomysł. Sprzedając własnoręcznie robione soki i sałatki, zbierają pieniądze i promują zdrowe jedzenie.

Parafialne duszpasterstwo wspiera także Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży. W tym roku zajmuje pierwsze miejsce w diecezji pod względem aktywności. Wyróżnieniem jest to, że w siedmioosobowym zarządzie diecezjalnym KSM aż trzy są właśnie z Nowogrodu, w tym jego prezes Łukasz Brodzik, który jest również w zarządzie krajowym. – Co tydzień spotykamy się na modlitwie, formacji i konkretnym działaniu – mówi Marek Brodzik. – Przygotowujemy m.in. nabożeństwa Drogi Krzyżowej z inscenizacją, prowadzimy pierwszopiątkową adorację w kościele, a troje z nas przygotowuje młodzież z parafii do bierzmowania – dopowiada Anna Solarz. **Ks. Witold Lesner**

Zdaniem proboszcza

– Nasza licząca 5 tys. osób parafia swoją specyfiką zawdzięcza różnorodności mieszkańców.

Wiele osób przybyło tu po wojnie z ukraińskiego Buczacza i Bukowiny, dlatego w kościele św. Bartłomieja swoje Msze św. mają również grekokatolicy. Na terenie parafii znajduje się też Zakład Karny w Krzywańcu. Maryjność parafii wyraża się m.in. w corocznej Nowennie do Matki Bożej Nadbobrzańskiej Pani, pierwszosobotnich modlitwach Czcicieli Niepokalanego Serca NMP, pielgrzymkach, działalności Apostolatu Maryjnego oraz grup modlitwy różańcowej rodziców za dzieci i dzieci za rodziców. Wyzwaniem duszpasterskim jest coraz większa liczba tzw. wolnych związków oraz brak świadectwa wiary wobec dzieci w wielu rodzinach. Wielką radością natomiast jest młodzież zaangażowana w KSM. Wielokrotnie przychodzili do mnie i mówili: „jesteśmy do dyspozycji”. Niezwykle cenię również usługę parafialnego i szkolnych kół Caritas oraz Grona Wspierających Ubogich. Z parafii wywodzi się trzech księży misjonarzy i dwie siostry zakonne, a w seminarium w Paradyżu rozpoczął formację kleryk Krzysztof.

Ks. Mirosław Gas

Urodził się w 1956 roku w Krośnie Odrzańskim. Święcenia otrzymał w 1981 roku. Wikariuszem był w Zbąszynku, Świdnicy i Sulechowie. Proboszczem w Kijach Sulechowskich i od 1999 roku w Nowogrodzie Bobrzańskim.

Młodzież z KSM pokazuje, że modlić się można również wśród przyrody

Msze św. niedzielne

Nowogród Bobrzański
Wniebowzięcia NMP – **17.00 (sobota), 8.00, 12.30**
św. Bartłomieja Apostoła – **9.30, 11.00, 18.00**
Klepina – **12.00**
Krzywaniec (zakład karny) – **15.30, 16.30**

